

og nye data kan ændre klassificeringen. Endelig er kun vandmiljøet omfattet af klassificeringen.

Hertil kommer, at en afgiftsdifferentiering efter klassificeringen er et forholdsvis stumt instrument. Mulighederne for substitution fra stoffer pålagt høj afgift til mere miljøvenlige stoffer pålagt lav afgift er således begrænsede. Indenfor grupperne af stoffer med samme klassificering vil der være stor variation mellem stoffernes faktiske miljøeffekt.

En afgiftsdifferentiering kunne også foretages efter de miljøparametre, der ligger til grund for klassificeringen af bekæmpelsesmidlerne. Såfremt den politiske vurdering er, at der bør lægges vægt på, at bekæmpelsesmidlernes farlighed for fisk, krebsdyr og/eller alger reduceres, kan man vælge at benytte de data for disse parametre, som benyttes ved klassificeringen af bekæmpelsesmidlerne. Der kan således konstrueres belastningsindeks indeholdende en eller flere af de nævnte parametre. Det er fundet, at især indeks for fisk og alger giver god mening for de undersøgte insekticider.

En afgiftsdifferentiering efter bekæmpelsesmidlernes farlighed for miljøet kan være i overensstemmelse med delmålsætningen om, at lede forbruget over på midler, der er mindre farlige for sundheden og mindre skadelige for miljøet. Det kan dog ikke afvises, at stoffer, der er relativt uskadelige for eksempelvis fisk, er meget skadelige overfor andre dyregrupper e.lign. Det er således ikke entydigt, at miljømålsætningen følges ved at benytte delindeks. Der vil kunne komme kritik af, at andre miljøparametre er udeladt.

Med de nuværende procedurer for godkendelse og klassificering af bekæmpelsesmidler kan en afgift på bekæmpelsesmidler imidlertid ikke baseres på data for bekæmpelsesmidlernes farlighed for miljøet eller klassificeringen af bekæmpelsesmidlerne. De data, der danner grundlaget for miljø- og sundhedsklassificeringen, er som nævnt stillet til rådighed af producenterne. I det omfang de data, der skal danne grundlag for afgiftsfastsættelsen udvælges og vurderes i en administrativ procedure, er dette ikke i overensstemmelse med de krav, der stilles til et afgiftsgrundlag.

Derfor skulle miljøbelastningen anføres i loven for hvert godkendt produkt. Ved godkendelse af nye produkter og fremkomsten af nye og ændrede data skulle loven ændres. Den der fremkommer med et nyt produkt vil endvidere ikke på forhånd vide hvilken afgift produktet bliver pålagt. Pt. er der godkendt godt 800 bekæmpelsesmidler til brug i Danmark.

Endelig vil et miljøindeks skulle baseres på en sammenvejning af værdierne for de enkelte miljøparametre

og standarddosis, da man ellers vil ramme de højaktive midler utilsigtet hårdt. Benyttelsen af standarddosis i forbindelse med en afgiftslovgivning er imidlertid problematisk, jf. nedenfor.

De nuværende problemer med at benytte miljøbelastningen som grundlag for en afgift på bekæmpelsesmidler bør dog ikke afholde fra, at der arbejdes videre med at overvinde de praktiske problemer. Kan der skabes et mere entydigt afgiftsgrundlag, vil de rent afgiftstekniske muligheder for at benytte dette i en afgift være gode.

B. Mængden af aktivt stof

Den ene del af målsætningen i pesticidhandlingsplanen om at reducere forbruget af bekæmpelsesmidler er at reducere forbruget af bekæmpelsesmidler målt i mængden af aktivt stof.

En afgift pr. kg aktivt stof vil umiddelbart være let at administrere. Der er imidlertid ikke nogen entydig sammenhæng mellem mængden af det aktive stof, der anvendes, og den miljøbelastning, der opstår. Her spiller også det enkelte stofs giftighed ind. Det vil endda typisk være sådan, at højaktive midler vil blive begunstiget på bekostning af mindre aktive midler, da der skal benyttes mindre aktivt stof pr. behandling ved brug af højaktive stoffer. I praksis vil et sådan afgiftsgrundlag reelt undtage herbicidsprøjtninger med de såkaldte minimidler for afgift. På samme måde vil insekticidsprøjtninger med de såkaldte pyrethroider også i praksis blive undtaget for afgift.

Da man ikke ved om de højaktive midler er mere eller mindre skadelige for miljøet end de mindre aktive midler risikerer man således at skade miljøet ved kun at differentiere efter mængden af aktivt stof. En afgift alene på mængden af aktivt stof vil derfor kunne stride mod målsætningen om, at lede forbruget over på midler, der er mindre farlige for sundheden og mindre skadelige for miljøet. En sådan afgift kan derfor ikke anbefales.

En kombination af mængden af aktivt stof og det enkelte stofs giftighed ville derimod miljømæssigt set give mening som afgiftsgrundlag. Igen vil der dog blive tale om en politisk afvejning mellem giftighed for mennesker, planter og dyr. Et samlet indeks for giftighed på alle parametre vil ikke kunne konstrueres, men der vil skulle udvælges enkelte parametre. Problemerne ved dette er beskrevet ovenfor.

Det vil derfor ligeledes ikke være muligt at basere en afgift på bekæmpelsesmidler udelukkende på mængden af aktivt stof vægtet med et giftighedsindeks.